

Inderdaad is de heerschende theorie nog slechts een theorie, die nog niet bewezen is. De Schrijver gaf ons een andere theorie die, hoe ingenieus ook, evenmin bewezen is. Ik vrees zelfs dat zij nog zeer lang onbewezen zal blijven. En deze vrees koester ik in veel geringer mate voor de bestaande theorie. Er zijn toch in de laatste jaren verschillende feiten bekend geworden, die een niet geringen steun geven aan het vermoeden, dat wel degelijk de uitbreiding van den tumor in het ruggemerg de oorzaak is van het eigenaardige symptoom, dat de tastzin behouden blijft bij opgeheven pijngewaarwording en temperatuurzin. Ik noem o. a. de eigenaardige uitbreiding dier gevoelsstoornis, die bijna altijd volkomen beantwoordt aan eenige ruggemergsegmenten; de gradueele opvolging van sensibiliteitsstoornis en spier-atrophie in hetzelfde gebied enz. Bovendien ken ik een patiënt, die ten gevolg van een nauwkeurig bekende en zeer beperkte traumatische laesie van het 2de halsmergsegment een halfzijdige partiële waarnemingsverlamming bezit en bij wien wij mogen denken, noch aan een primaire afwijking van de *fibrae arcuatae* of van het lint, noch aan een secundaire degeneratie daarvan.

Dit alles neemt niet weg, dat wij een nieuwe theorie omtrent een moeilijke kwestie van de pathogenese der syringomyelie rijker zijn geworden. Weliswaar nog slechts de omtrek, de schets eener theorie, doch in ieder geval een gedachtegang waarmede rekening zal gehouden moeten worden bij een eventueele behandeling van hetzelfde onderwerp. Een opvatting die nog dringend behoefte heeft aan steun van de zijde van den klinicus, den patholoog-anatoom, doch vooral van den experimenteerenden physioloog.

Bij de talrijke goede eigenschappen dienen wij ook te wijzen op enkele kleine gebreken, o. a. op de gebrekkige correctie. Ook treffen ons de regels 6—12 op blz. 69, waarin wij de excentrische pijnen als medullair verschijnsel verklaard vinden, als een wel wat erg vrije opvatting.

Het proefschrift verdient gelezen te worden, zoowel door hen, die zich willen inlichten omtrent den eigenaardigen stand onzer kennis, als door hen, die reeds een bepaalde opvatting omtrent de syringomyelie bezitten. Deze laatsten zullen hun begrippen op zeer eigenaardige wijze voelen wankelen.

Dr. WERTHEIM SALOMONSON.

INGEZONDEN.

HET BETOOG VAN DR. J. RUTGERS EN HET VOORSTEL VAN DE
AFDEELING DORDRECHT.

In de Algemeene Vergadering van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst van 7 Juli 1896 kwam, bij de behandeling van het voorstel

van Dordrecht, het betoog van Dr. J. RUTGERS, ingezonden in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* van 20 Juli, op het tapijt. In bovengenoemde vergadering werd, ten opzichte van dit betoog, het argument gebezigd, dat het waarheid bevat, omdat het door niemand is bestreden. Op dezen grond en op meer andere, welke uit dit schrijven zullen blijken, acht ik het van gewicht, dat op het stukje van Dr. J. R. in verband met de handelingen, die op de vergadering van 7 Juli plaats vonden, de aandacht worde gevestigd.

Het releveeren van het artikel van Dr. R. werd met applaus begroet in bovengenoemde vergadering.

Terwijl blijkbaar de in dat stuk voorkomende gedachtengang een socialistischen geest verraadt, bleek uit deze ovatie, dat een vergadering van Nederlandsche doctoren, mannen van studie en wetenschap, in den angst hun prestige te verliezen, genegen was zelfs tot sociaal-democratische toestanden over te slaan. Te gelijk echter zou diezelfde vergadering, ware er niet een wijziging gebracht in het voorstel Dordrecht, hebben verklaard, dat het gewaand gevaar voor de finantiëele belangen van den medicus haar evenzeer innig ter harte ging. Dit heeft iets van het eene uiterste in het andere vervallen, en bewijst beter dan vele redeneeringen, hoe de vergadering bij haar oppositie tegen de 's-Gr. Alg. Mt. klaarblijkelijk oordeelde zonder voldoende kennis en als bij vooroordeel. Die bevooroordeeling is zeer zeker niet het gevolg van den goeden raad, welke door J. R. aan zijn ambtgenooten werd gegeven, n.l. „dat ieder die de Alg. Verg. dit jaar bezocht, zich in „deze quaestie eens goed zou inwerken”.

Wanneer de gedachte wordt uitgesproken, dat een stelsel te veroordeelen is, waarbij het kapitaal wordt misbruikt om maatschappelijke verhoudingen tot onrechtvaardige verhoudingen te maken, dan staat een ieder aan de zijde van Dr. J. R.

Zonder OWEN, MARX en LASALLE te hebben bestudeerd, kan men weten, dat socialisme een uiting is van *altruïsme* en dat in een socialistischen staat het individueel egoïsme geheel verdrongen wordt.

Indien een ieder een klein deel der lasten van anderen helpt dragen, door een deel hiervan op eigen schouders te nemen, dan zal hierdoor de massa ontlast worden. Ieder individu kan, door voor anderen te willen zorgen, op een zeker tijdperk zelve ontlast worden of ontlast zijn van een zorg, welke hem anders zwaar kan drukken. Het „ieder voor een ander en God „voor een ieder” is de altruïstische uitdrukking voor een toestand, welke in den socialistischen staat toepassing vindt. Een verzekeringsmaatschappij als de „'s-Gravenhaagsche Algemeene”, die ten doel heeft de kosten door ziekten veroorzaakt (rekeningen van doctor en apotheker) over alle menschen te verdeelen, zoodat ieder voor allen en allen voor een ieder, voor die kosten aansprakelijk zijn, daar is altruïsme de grondtoon. Er dient slechts voor gezorgd, dat men de kans, die in een premiebetaling omgezet is, niet te duur betaale. Hiervoor zorgt de 's-Grav. Alg. Mt. door aan de verzekerden het te veel betaalde terug te geven (zie Art. 44 der Statuten).

Een dergelijke verzekering berust op een beginsel door Dr. J. R. beleden en door de vergadering toegejuicht.

Het is mij om deze redenen dan ook niet onverschillig, dat H.H. genees-

kundigen zooveel blijken van altruïstisch gevoel te bezitten hebben gegeven en getoond hebben niet afkeering te zijn van sociaal-democratische toestanden.

Waar wij het allen in principe eens zijn, weten wij ook dat de *cardo quaestionis* niet zit in het beschikbaar stellen van het hiervoor noodige kapitaal door *Haagsche* of door andere *geldmannen*, dat weet Dr. J. R. even goed en daarom kan hij ook wel ongestraft een dergelijke onnauwkeurigheid ter neêr schrijven. Maar zonder terechtwijzing mag Dr. J. R. niet neêrschrijven:

„dat geldmannen op een *bedrijf* iets gaan toepassen, waardoor een ommekeer zou teweeg gebracht worden *in dit bedrijf*”. Hiermede bedoelt Dr. J. R. op de *uitoefening* van het bedrijf, in casu de genees-, heel- en verloskunde. Laat ons zien, of dit bij dezen vorm van verzekering mogelijk is:

Dr. J. R. zegt: De producent (de medicus) zal worden een loonslaaf een minimum lijder. De consument (de verzekerden, hier eigenlijk de patiënt) krijgt slechte waar voor zijn geld. M. a. w.: de medicus zal de *uitoefening* van zijn bedrijf verwaarloozen door dat hij slecht betaald wordt en dit zal natuurlijk komen ten nadeele van de verzekerden.

De 's-Gravenh. Alg. Mt. heeft dit, bij de vele slechte en de verder minder goede ziekenfondsen, zoo goed ingezien, dat zij meende deze klip te moeten en ook te kunnen ontzeilen. De 's-Gr. Alg. Mt. mocht nimmer ont-aarden in een ziekenfonds. Als de medicus zijn patiënt niet bezoekt, als hij het noodig en nuttig oordeelt, moet hij zelve de schade hiervan gevoelen; daarvoor is noodig, dat hij per visite betaald wordt, dat hij voldoende betaald wordt en dat de patiënt vrij is zijn medicus te kiezen en ook te ontslaan. Dit beginsel zal de 's-Gr. Alg. Mt. steeds blijven handhaven en wij varen in het zelfde schuitje als Dr. J. R., waar hij niet wil, dat het kapitaal dienstbaar worde gemaakt om, geschoven tusschen producent en consument, ten nadeele van den een zoowel als van den ander te werken. Ook heeft de Maatschappij er voor gewaakt dat hier het kapitaal zorgen moet, dat de belangen van den producent aan den consument ten goede moeten komen en omgekeerd. Het altruïstisch beginsel en het loon naar werken is bij dezen vorm van verzekering ten volle toegepast. De verzekerde moet de overtuiging hebben, dat de moeite van den geneesheer zal worden beloond; de verzekerde moet weten, dat er belooning geschiedt telkenmale als hij eischen stelt aan zijn geneesheer even goed als thans, nu hij geen verzekerde is.

De consument moet dus den producent dwingen goede waar te leveren en het onmogelijk maken, dat de producent een minimumlijder worde!

Het is logisch in het belang der verzekerden, dat de medicus goed worde etaalt, opdat zij zich waarborgen tegen de mogelijkheid, dat door slechte betaling onverschilligheid in de uitoefening van het bedrijf intrede.

De 's-Gr. Alg. Mt. bezit een Commissie ter behartiging van de belangen der verzekerden. Op hun allergrootste belang nl. de goede geneeskundige hulp zullen zij natuurlijk in de eerste plaats staan en deze kan men niet eischen zonder daarnaast den eisch te plaatsen van *loon naar werken, dus geen minimum lijders* 1).

---

1) Bovendien waakt Art. 15 van de instructie voor geneeskundigen, voor

„De klassenstrijd begint nu ook voor ons” zegt Dr. J. R.

Volgens mijn oordeel is deze strijd reeds geruimen tijd in gang.

Een maatschappij, als de „s-Gr. Algem.” kan hieraan een einde maken.

De ziekenfondsen, waaraan (zelfs aan de zg. uitstekende) vele fouten kleven, worden den jeugdigen arts aangeboden, die deze aanvaart om den voet te hebben in den stijgbeugel, welken hij echter weggooit zoodra hij in het zadel zit. Menig arts heeft door aanneming van een ziekenfonds, met zijn waardigheid zijn, oorspronkelijke goede manier van onderzoek ingeboet en een *laissez aller* gekregen, dat hem zijn geheele leven bijblijft. De werkgevers, die de geneeskundige behandeling van hun arbeiders uitbesteden aan den geneesheer, om van liefdadige instellingen enz. niet te spreken, zij allen trachten voor de minst mogelijke som, den arbeid van den geneeskundigen te krijgen. Om aan dezen strijd, welke ook individueel met den geneesheer wordt aangeboden, paal en perk te stellen, is het noodzakelijk het kapitaal, dat *thans* zoo wel ten nadeele van den producent als van den consument werkt, onschadelijk te maken. Het belang van den medicus en het collectief en individueel belang van het publiek eischt een vorm van verzekering op den voet, zooals dit is ingericht bij de 's-Gravenh. Alg. Mt. Dan alleen kan de klassenstrijd tot een minimum worden teruggebracht en zelfs verdwijnen, wanneer geen geneesheer een collectieve of individuele behandeling op zich neemt, dan onder voorwaarde, dat hij worde betaald *per visite* en tegen een *goed tarief*. De vaststelling van dit tarief ligt tegenwoordig *niet* uitsluitend in handen van den medicus, maar in handen van de concurrentie, en nolens volens onderwerpt hij zich aan die concurrentie.

Het is de concurrentie, die in onzen stand te voorschijn roept *minimum lijders* en *loonslaven*, en wij zouden ons moeten vereenigen om te strijden voor onze materiële en daardoor indirect voor onze zedelijke belangen.

De 's-Gravenh. Alg. Mt. heeft die zorg nu op zich genomen.

De toegestoken hand is geweigerd, maar dank zij de tegenwerking is nu die Maatschappij in staat zich des te beter te doen kennen. Goede vrienden wordt men niet zonder elkander *goed* te kennen.

Nijmegen, Juli 1896.

Dr. VAN DER SIJF.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Brit. med. Association. De jaarlijksche vergadering van dit Genootschap heeft gedurende de 4 laatste dagen van Juli plaats gehad te Carlisle. Het volgende jaar zal zij te Montreal gehouden worden en in 1898 te Edinburgh. Onder de vele redevoeringen, die gehouden zijn,

---

een willekeurige verandering van die tarieven door Commissarissen, aangezien voor een eventueele verandering geneesheeren hun stem *kunnen* laten gelden en aan hen het leeuwenaandeel is gegeven in deze materie.